Հավելված N 11

Մ Ե Կ Ն Ա Բ Ա Ն ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ 2014 թ. ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐԻ ՆԱԽԱՀԱՇՎԻ ԵՎ ԿԱՊԻՏԱԼ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԻ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

1. Ապարատի պահպանման ծախսեր 6,103,575.0 հազ. ՀՀ դրամ

Աշխատավարձ և նրան հավասարեցված միջոցներ՝ 5,117,040.2 հազ. ՀՀ դրամ

Աշխատավարձի և նրան հավասարեցված միջոցների հաշվարկը կատարվում է ելնելով «ՀՀ կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ կետի «զ» ենթակետի պահանջներից, համաձայն որի ՀՀ կենտրոնական բանկի աշխատակիցների աշխատավարձի միջինը պետք է համապատասխանի ՀՀ բանկային համակարգի միջին աշխատավարձին: ՀՀ կենտրոնական բանկի աշխատակիցների միջին աշխատավարձը 2014 թվականի համար պլանավորվել է 515 հազ. ՀՀ դրամ, չնայած նրան, որ 2014 թվականի համար առևտրային բանկերը կանխատեսել են 646 հազ ՀՀ դրամ միջին աշխատավարձ: Նախատեսվել է 3% աշխատավարձի աճ, որը պայմանավորված է կենտրոնական բանկում գործող վարձատրության կանոններով սահմանված բնականոն աճով: Մնացած ավելացումը պայմանավորված է հաստիքների ավելացման հետ: Հաշվարկը կատարվել է 828 աշխատակցի համար, նախորդ տարվա 810-ի փոխարեն: Հաստիքների ավելացումը պայմանավորված է «Դիլիջանի ուսումնահետազոտական կենտրոնում» հետազոտողների և անվտանգության համակարգի աշխատակիցների հաստիքների ավելացման, ինչպես նաև Սպառողների շահերի պաշտպանության առանձնացված ստորաբաժանման ավելացման հետ:

Կենտրոնական բանկի սոցիալական ապահովության այլ ծախսեր՝ 399,500.0 հազ. ՀՀ դրամ

Սոցիալական ապահովության այլ ծախսերի հաշվարկը կատարվել է 2014թ.-ի համար կանխատեսվող ՀՀ ԿԲ հաստիքացուցակի համար: Գումարը նախատեսված է ՀՀ կենտրոնական բանկի աշխատակիցների առողջության ապահովման և այլ սոցիալական ծախսերը հոգալու համար:

Անձնակազմի գործուղում՝ 432,757.3 հազ. ՀՀ դրամ

Առաջնորդվելով ՀՀ կենտրոնական բանկի 2012-2014թթ. ռազմավարությամբ սահմանված խնդիրների իրականացման անհրաժեշտությամբ և Կենտրոնական բանկի խնդիրների իրականացման գործընթացում յուրաքանչյուր աշխատակցի արդյունավետ գործունեությունն ապահովելու խնդրով՝ Կենտրոնական բանկը կարևորում է աշխատակիցների մասնագիտական զարգացումը, ֆինանսական ոլորտում կրթված մասնագետներ ունենալը և մարտահրավերներին դիմակայելու պատրաստվածությունը ու կազմակերպում վերապատրաստման ծրագրեր, այդ թվում՝ ուսուցողական և փորձի փոխանակման այցեր, ինչպես ՀՀ տարածքում, այնպես էլ արտասահմանում: Վերապատրաստման ծրագրերը կազմակերպվում են տարբեր ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից և դրանց որոշ մասը ենթադրում է որոշակի մասնակցության վճար:

Այսպիսով, 2014թ.-ին նախատեսվում է կազմակերպել թվով 160 վերապատրաստման ծրագիր (այդ թվում՝ ուսուցողական այցեր, ստանդարտ և նպատակային դասընթացներ), որոնց կմասնակցի մոտ 250 աշխատակից: Վերապատրաստման դասընթացները և փորձի փոխանակման նպատակով կազմակերպվելիք ուսուցողական այցերն ուղղված են լինելու Կենտրոնական բանկի զարգացման ռազմավարական ոլորտներում ԿԲ աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների խորացմանն ու հմտությունների զարգացմանը.

- **Գների կայունության ապահովում**
- ✓ գնաճի ռազմավարություն, տնտեսական արտաքին հատվածի կանխատեսում, հիմնական մակրոտնտեսական փոփոխականների կանխատեսում և մոդելավորում, ֆինանսական շուկաների վերլուծություն, արտաքին խոցելիության գնահատում, DSGE մոդելների կառուցում և գնահատում,
- **Ֆինանսական կայունության ապահովում**
- ✓ ֆինանսական համակարգի հիմնախնդիրների ուսումնասիրություն, միջազգային ստանդարտների/սկզբունքների համաձայն ֆինանսական համակարգի կայունության գնահատում, նոր միջազգային ստանդարտների/ սկզբունքների համաձայն վճարային համակարգերի գնահատման մեթոդաբանություն, Ֆինանսական կայունություն և Կենտրոնական բանկի մակրոպրուդենցիալ քաղաքականություն, հիփոթեքային շուկաներ, արժեթղթավորում և

կառուցվածքային ֆինանսներ, Բազել 3-ի կիրառության և ներդրման վերաբերյալ գիտելիքներ, ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների ռիսկերի կառավարման մեթոդներ, ռիսկերի վրա հիմնված վերահսկողության համակարգ, հիփոթեքային վարկերի ապահովագրություն, Ֆինանսական համակարգի տեղեկատվական համակարգեր, ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում ռիսկերի վրա հիմնված վերահսկողական ունակություններ, Ֆոնդերի կառավարման իրավական ասպեկտներ, սպառողների շահերի պաշտպանության և տարբեր թիրախային խմբերի ֆինանսական կրթման համակարգի մշակում և զարգացում

- **Ազգային արժույթի շրջանառության ապահովում**

✓ Կանխիկ դրամաշրջանառության ոլորտում դրսևորվող ռիսկերի բացահայտում և դրանց նվազեցման նպատակով կիրառվող գործիքների ուսումնասիրություն

- **Ինստիտուցիոնալ զարգացում**

✓ Կենտրոնական բանկի գործառույթների իրավական, ֆինանսական, տեղեկատվական սպասարկման բարեփոխումների ոլորտում միջազգային փորձի ուսումնասիրում և ներդրում, տնտեսական միջավայրի փոփոխություններին արագ արձագանքելու և տնտեսական գործընթացների վրա արդյունավետ ազդելու նպատակով համապատասխան կարողությունների ձևավորում, մասնավորապես մակրո-միկրո վերլուծությունների, հետազոտությունների և կանխատեսումների կարողությունների ընդլայնում:

Նշված ոլորտները առնչվում են օպերացիոնալ և հեղինակության ռիսկերի հետ, ինչը կարող է ունենալ էական ֆինանսական հետևանքներ, և ԿԲ աշխատակիցների վերապատրաստումները ըստ էության նպատակաուղղված են նշված ռիսկերի կառավարմանը:

Բացի այդ, Կենտրոնական բանկն անդամակցելով որոշակի միջազգային կառույցների (Եվրախորհրդի ՄԱՆԻՎԱԼ կոմիտե, ֆինանսական հետախուզության մարմինների Էգմոնտ խումբ, ԱՄՀ, ՀԲ, Ֆինանսական ներթափանցման այլանս, սպառողների պաշտպանության ցանց, Միջպետական բանկ) և լինելով ԱՊՀ-ի և ԵԱՏՀ-ի անդամ պետությունների արժութային, ապահովագրության և արժեթղթերի շուկայի կարգավորման պետական մարմինների խորհրդի անդամ, ուղղակի պարտավորություններ ունի ներկայացուցչություն ապահովել վերոնշյալ կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվելիք համաժողովներին, տարեկան հանդիպումներին:

Անդրադառնալով գործուղման ծախսերի հաշվարկի մեթոդաբանությանը՝ հարկ է նշել, որ գործուղման ծախսերն իրականացվում են համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում գործող կարգի և գործուղման նորմերի: Ինչպես և նախորդ տարի, 2014թ. ևս այս հոդվածում

նախատեսված միջոցների պլանավորման հաշվարկի հիմքում ընկած է հետևյալ տրամաբանությունը՝ վերապատրաստման դասընթացների միջին տևողությունը 5 օր է, որի դեպքում աշխատակիցը, գործող կարգի շրջանակներում, մեկնում է դասընթացը սկսելուց մեկ օր առաջ և վերադառնում դասընթացի ավարտին հաջորդող օրը՝ ստանալով համապատասխան օրերի կացության վճարը և ճանապարհածախսը:

Վերոգրյալ գործուղումների կազմակերպման նպատակով ՀՀ կենտրոնական բանկի ծախսերի նախահաշվում արտաքին վերապատրաստումների համար պլանավորվել է **373,074.0 դրամ**:

2014թ. ընթացքում ՀՀ տարածքում ուսուցման և վերապատրաստման ծախսերի համար պլանավորվել է **59683.3 հազ. դրամ**, նախորդ տարվա 70342.9 հազ. դրամի դիմաց:

1. Կենտրոնական բանկում շարունակում է գործել հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի ոլորտում աշխատակիցների միջազգային մասնագիտական որակավորման հավաստագրերի ստացման և գիտելիքի շարունակական փոխանցման պահանջը, որը ենթադրում է աշխատակիցների կողմից համապատասխան քննությունների հանձնում, իսկ որակավորում ունեցող աշխատակիցների դեպքում՝ դրանք պահպանելու նպատակով մասնակցություն որոշակի վերապատրաստման դասընթացների:
2 Պլանավորված ծախսերի մյուս մասը պայմանավորված է Սյունիքի, Գորիսի ՏԴԿ-ներ ԿԲ աշխատակիցների գործուղումներով, ինչպես նաև Դիլիջանի ուսումնահետազոտական կենտրոնի կայացմանն ուղղված տեխնոլոգիական և տեխնիկական զինման նպատակով համապատասխան մասնագետների գործուղումների քանակի որոշակի աճով:
3 Ի վերջո, կարևորելով երիտասարդ մասնագետների զարգացումը, ինչպես նաև աշխատանքային խնդիրներն արդյունավետ իրականացնելու համար պահանջվող հիմնարար հմտությունների, օտար լեզուների իմացության կատարելագործման անհրաժեշտությունը՝ կենտրոնական բանկը որոշակի ծախսեր է պլանավորել նաև այս նպատակով՝ ՀՀ տարածքում առկա ուսումնական հաստատություններում և տեղի մասնագետների ներգրավմամբ ուսուցման և վերապատրաստման ծրագրերին ԿԲ աշխատակիցների մասնակցությունն ապահովելու նկատառումով:

Ներկայացուցչական ծախսեր՝ 54,218.3 հազ. ՀՀ դրամ

2014 թ.-ին նախատեսվում են մի շարք միջազգային պատվիրակությունների ընդունելություններ, օտարերկրյա բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների

ներկայացուցիչների այցեր՝ համատեղ ծրագրեր իրականացնելու վերաբերյալ քննարկումների և բանակցությունների նպատակով:

Ծառայողական փոխադրամիջոցների շահագործում՝ 100,059.2 հազ. ՀՀ դրամ

ՀՀ ԿԲ-ում շահագործվելու է 29 ավտոմեքենա: Ծառայողական փոխադրամիջոցների շահագործման ծախսերի հաշվարկները կատարվել են հիմք ընդունելով շուկայում գործող գները, և 2013թ. ՀՀ ԿԲ կողմից վառելիքի ձեռքբերման և ավտոմեքենաների տեխսպասարկման պայմանագրերը:

- **Ծառայողական փոխադրամիջոցների սպասարկում.**

Հաշվի առնելով 2012թ. և 2013թ. I կիսամյակում ավտոմեքենաների սպասարկման վրա կատարված ծախսերը, 2014թ ծառայողական փոխադրամիջոցների սպասարկման համար նախատեսվող գումարը մեկ ավտոմեքենայի համար մնացել է նույնը՝ ամսական ***77,000 ՀՀ դրամ***, որի տարեկան ամբողջական գումարը կկազմի

29 ավտոմեքենա x 77,000 հազ x12 ամիս = ***26,796.000 ՀՀ դրամ***

- **Վառելանյութ.**

Հիմք ընդունելով վառելիքի ընթացիկ գները և շուկայում կատարվելիք գների տատանումները 2014թ վառելանյութի՝ բենզինի, 1 լիտրի համար կանխատեսվող գինը սահմանվում է **520.0** ՀՀ դրամ՝ նախորդ տարվա՝ ***530.0*** ՀՀ դրամի փոխարեն, իսկ դիզ. վառելիքի 1 լիտրի գինը՝ **480.0** ՀՀ դրամ՝ նախորդ տարվա՝ ***470.0*** ՀՀ դրամի փոխարեն:

ՀՀ ԿԲ 2014թ. շահագործելու է թվով 29 ավտոմեքենաներ, որոնցից բենզինով՝ 24-ը:

ՀՀ կենտրոնական բանկի ներքին կարգերի համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկում տարեկան ծախսվում է մոտ **94,000լ** *բենզին*, որի գինը **520** դրամով հաշվելու դեպքում կենտրոնական բանկի բենզինի տարեկան ծախսը կկազմի ***48,880,000 ՀՀ դրամ:***

Դիզելային վառելիքի ՀՀ կենտրոնական բանկի ներքին կարգերի համաձայն տարեկան ծախսվում է մոտ 42,040լ դիզ. վառելիք, որի գինը 480 դրամով հաշվելու դեպքում կենտրոնական բանկի դիզ. վառելիքի տարեկան ծախսը կկազմի՝ ***20,179,200 ՀՀ դրամ:***

Քսայուղեր ձեռք բերելու համար 2014թ. նախատեսվում է ***2,204,000 ՀՀ դրամ***:

- **Այլ տրանսպորտային ծախսերի *2,000,000 ՀՀ դրամ***

Այս գումարը նախատեսվում է տեխնիկական զննման, ՊետԱվտոՏեսչության և այլ հնարավոր ծախսերի իրականացման նպատակով:

2. *Լրատվական տեղեկատվության և մասնագիտական գրականության ձեռքբերման ծախսեր՝ 61,985.7 հազ. ՀՀ դրամ*

Հաշվի առնելով **տեղական մամուլում** հայտարարությունների ծավալը և հաճախականության աճի հնարավորությունը, հայտարարությունների հրապարակման համար նախատեսվում է **7,000.0 հազ դրամ:**

ԿԲ հաշվեկշիռները, արտաքին պահուստների մասին տեղեկատվությունը, թափուր աշխատատեղերի և ձեռքբերման մրցույթների մասին հայտարարությունները տպագրվելու են «Ազգ», «Հայաստանի Հանրապետություն», «Հայոց Աշխարհ», «Առավոտ», «Գոլոս Արմենիի» թերթերում :

- Նախկին փորձը ցույց է տալիս, որ ամենաշատ քանակությամբ հայտարարությունները տպագրվել են 2012 թ-ին՝ 216 հատ, որի ընդհանուր արժեքը կազմել է 5.830.000 դրամ:

  2014 թ. համար նախատեսվում է, որ հայտարարությունների քանակը որոշակի կավելանա: Հնարավոր է, որ աճի մեկ հայտարարության միջին գինը, որը ներկա դրությամբ կազմում է մոտ 25.000 դրամ: Ըստ այդմ, 2014 թ-ի հայտարարությունների տպագրման համար նախատեսվում է ***6,500 հազ.դրամ*** հետևյալ հաշվարկով. 25.000X260=6.500.000 դրամ:

- Այս հոդվածում ներառված են նաև Banks.am և CareerCenter.am ինտերնետային կայքերում հայտարարությունների տեղադրման ծախսերը (համապատասխանաբար 84000 դրամ մեկ տարվա համար անսահմանափակ քանակությամբ հայտարարությունների տեղադրման համար և 358.000 դրամ (գումարը նախատեսված է տարեկան 20 հատ հայտարարությունների համար): Այս ծախսերը կազմում են մոտ ***500,0 հազ դրամ***:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի և Հայաստանի բանկային համակարգի վերաբերյալ տեղեկատվության ***արտասահմանյան հրատարակություններում*** տեղադրելու նպատակով նախատեսվում է **500.0 հազ ՀՀ դրամ:**

Գրականության ձեռքբերման համար պլանավորվել է **9,485.7 հազ ՀՀ դրամ**

Ամսագրերի և թերթերի բաժանորդագրության համար պլանավորվել է **10,000.0 հազ ՀՀ դրամ:** Գումարը նախատեսվում է Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական, ներքաղաքական, ինչպես նաև միջազգային նորություններին իրազեկ լինելու նպատակով անհրաժեշտ, Հայաստանում լույս տեսնող՝ տնտեսական և տարբեր

քաղաքական ուղղվածություն ունեցող, մի շարք թերթերի, ինչպես նաև ֆինանսաբանկային տեղեկատվություն պարունակող ռուսական և արտասահմանյան թերթերի և ամսագրերի բաժանորդագրության համար: 2014 թ-ին շարունակվելու են մի շարք արտասահմանյան մասնագիտական ամսագրերի բաժանորդագրությունները, ինչպես նաև բաժանորդագրվելու ենք մի քանի նոր ամսագրերի**:**

Լրատվական գործակալությունների նյութերի ձեռք բերման համար պլանավորվել է **6,500.0 հազ** ՀՀ դրամ: Ծախսերը պլանավորվել են հաշվի առնելով կենտրոնական բանկի կողմից 2014թ ձեռքբերման ենթակա լրատվական գործակալությունների նյութերի ցանկը՝ ըստ 2013 թ. գործող պայմանագրային գների, որի ընդհանուր արժեքը կազմում է մոտ 5,900 հազ դրամ, ինչպես նաև լրատվական գործակալությունների ծառայությունների գների մոտ 10% հավանական թանկացման հնարավորությունը:

Ֆիլմի և տեսահոլովակի նկարահանման ծախսերը պլանավորվել են տարբեր բացատրական և գովազդային տեսահոլովակների նկարահանման և հեռարձակման համար, որոնց ծախսերը կկազմեն **20 մլն դրամ՝** որից 6 մլն դրամ նախատեսվում է ռադիոգավազդների և հեռուստագովազդների պատրաստման, և 14 մլն դրամ՝ ռադիոգավազդների և հեռուստագովազդների հեռարձակման համար: Նախատեսվում են բացատրական տեսանյութերի պատրաստում ֆինանսական ծառայությունների սպառողների շահերի պաշտպանության, անկանխիկ վճարումների զարգացման խթանման, կենսաթոշակային բարեփոխումների և այլ թեմաներով:

Հասարակայնության հետ կապերի գծով ծախսերը պլանավորվել են **6,500.0 հազ ՀՀ դրամ**: Գումարը նախատեսվել է ԿԲ գործառույթները ներկայացնող ցուցահանդեսների կազմակերպման, Հայաստանի և Արցախի բարձրագույն կրթական հաստատությունների տնտեսագիտական ֆակուլտետների ուսանողների՝ Իսահակ Իսահակյանի անվան կրթաթոշակների տրամադրման, կրթական տիպի ֆինանսական ծառայություններ սպառողների շահերի պաշտպանության վերաբերյալ միջոցառումների ու մարզերից Կենտրոնական բանկ դպրոցականների այցելությունների կազմակերպման նպատակով

Ուսուցիչների վերապատրաստման համար նախատեսվել է **2,000.0 հազ ՀՀ դրամ**: 2014թ. նախատեսվում է շարունակել տնտեսագիտություն դասավանդող հանրակրթական ավագ և միջին դպրոցների ուսուցիչների համար Կենտրոնական բանկի գործառույթների, մակրո և միկրո տնտեսագիտության, Հայաստանի տնտեսության վերաբերյալ դասընթացների անցկացման կրթական ծրագիրը (երկշաբաթյա դասընթացներ Այցելուների կենտրոնում):

Տնտեսական նյութերի և արագամաշ առարկաների դուրսգրման հետ կապված ծախսեր՝ 115,203.2 հազ. ՀՀ դրամ

2014թ.-ին կենտրոնական բանկի ծառայողների համար աշխատանքի նորմալ պայմաններ ապահովելու նպատակով արագամաշ առարկաների՝ պաշարների, դուրսգրման հետ կապված ծախսերը կկազմեն 115,203.2 հազ. դրամ: Տնտեսական ծախսերը հիմնականում ներառում են կենտրոնական բանկի շենքի մաքրության և սպասարկման հետ կապված անհրաժեշտ ծախսերը: Պլանավորումը կատարվել է հիմք ընդունելով 2012 թվականի ու 2013թ. առաջին 5 ամսվա ընթացքում օգտագործված տնտեսական նյութերի քանակներն ու 2014 թվականին դրանց սպասվելիք գները:

4. Ծառայողական նպատակներով օգտագործվող կապի միջոցների հետ կապված ծախսեր՝ 49,699.0 հազ. ՀՀ դրամ

Կենտրոնական բանկի հեռախոսային և ֆաքսիմիլային կապի անխափան աշխատանքն իրականացնում են «Արմենթել» ՀՁՓԲԸ (Երևանի քաղաքային հեռախոսակապի ծառայություն, բջջային հեռախոսակապի ծառայություն (Բիլայն և Վիվասել՝ Ղ. Տելեկոմ ՓԲԸ՝ Arminco), Գեղարքունիքի, Կոտայքի, Լոռու, Սյունիքի և Տավուշի մարզերի տարածքային հեռախոսային կապի ծառայություն), Ucom, որոնց հետ կնքված են համապատասխան պայմանագրեր և մատուցվող ծառայությունները որոշվում են ըստ սահմանված գնացուցակների: Հաշվարկներում ներառվել են աբոնենտային վարձը, խոսակցությունների վճարները, նոր հեռախոսահամարների միացումը, սակագների հնարավոր փոփոխությունը, րոպեավարձի կիրառումը:

- Քաղաքային հեռախոսակապ **32,047,000 ՀՀ դրամ**

4,243,200+7,008,000 +12,515,780+240,000 +8,040.000

Կենտրոնական բանկում առկա է 88 քաղաքային հեռախոսագիծ

ա) Բաժանորդային վճար՝ ***4,243,200*** ՀՀ դրամ

Արմենթել՝ 40 հ/գիծ. x 5.000 դր. x 12 ամիս = ***2,400,000*** *ՀՀ դրամ*

Ucom՝ 48 հ/գիծ. x 3.200 դր. x 12 ամիս = ***1,843,200*** *ՀՀ դրամ*

բ) Միջքաղաքային խոսակցությունների վճար՝ ***7,008,000*** ՀՀ դրամ

2013թ. արդյունքներից ելնելով, ամիսը 8,000 դր. 1 հեռ. միջին վճարը

40 հեռ. x 8.000 դր. x 12 ամիս = ***3,840,000 ՀՀ դրամ***

*48 հեռ.x 5.500 դր. x 12 ամիս =**3,168,000 ՀՀ դրամ***

գ) Ներքաղաքային խոսակցություններ՝ ***12,515,800*** ՀՀ դրամ

Հաշվի առնելով րոպեավճարի կիրառումը՝
օրական միջինը 1 հեռ.՝ 104 րոպե

*40 հեռ. x 5 դր x 104 րոպե x 307օր = **6,385,600** ՀՀ դրամ*
*48 հեռ. x 4 դր x 104 րոպե x 307օր ~ **6,130,200** ՀՀ դրամ*

դ) Ուղիղ կապ՝ ***240,000*** ՀՀ դրամ
Կենտրոնական բանկում ուղիղ կապով շահագործվում է 5 հեռախոսակապ

*5հեռ. X4,000 դրամ x 12 ամիս = **240,000** ՀՀ դրամ*:

ե) E1 հոսք՝ ***8,040,000*** ՀՀ դրամ

670,000դր x 12 ամիս **= 8,040,000** ՀՀ դրամ

- «Վան» հանգստյան տուն՝ ***360,000*** ՀՀ դրամ

ա) աբոնենտային վճար

2 հեռ. x 5.000 դրամ x 12ամիս = 120,000 ՀՀ դրամ

բ) միջքաղաքային խոսակցությունների վճար

1 հեռ. x 20.000 դրամ x 12 ամիս = 240,000 ՀՀ դրամ

- ՀՀ կառավարությանը առընթեր ԱԱ ծառայություն ROSSA 800,000 ՀՀ դրամ

2013 թ. կենտրոնական բանկում գործելու է 2 կառավարական հեռախոսակապ՝

2 x 33.333դր. x 12 ամիս ~ 800,000 ՀՀ դրամ

- Բջջային հեռախոսակապ **6,120,000** ՀՀ դրամ

1 x 80.000 դր. x 12 ամիս = 960,000 ՀՀ դրամ
1 x 40.000 դր. x 12 ամիս = 480,000 ՀՀ դրամ
1 x 20.000 դր. x 12 ամիս = 240,000 ՀՀ դրամ
4 x 20.000 դր. x 12 ամիս = 960,000 ՀՀ դրամ
20 x 14.500 դր. x 12 ամիս = 3,480,000 ՀՀ դրամ

- Գորիս՝ 396.000 ՀՀ դրամ

1 հեռ. x 10.000 դրամ(միջքաղաքային և խոսելավարձ) x 12 ամիս = 120,000 ՀՀ դրամ
3 հեռ. x 5.000 դրամ (բաժանորդային վարձ) x 12 ամիս = 180,000 ՀՀ դրամ
2 հեռ. x 4.000 դրամ (ուղիղ գծի բաժանորդային վարձ) x 12 ամիս = 96,000 ՀՀ դրամ

- Վանաձոր՝ 756,000 ՀՀ դրամ

«Վանաձոր» ՏԴԿ տարածքի ընդլայնման պատճառով նպատակահարմար է նախատեսել 5 քաղաքային հեռախոսագիծ և 2 ուղիղ գիծ:

1 հեռ. x 30.000 խոսելավարձ x 12 ամիս = 360,000 ՀՀ դրամ
5հեռ. x 5.000 բաժանորդային վարձ x 12 ամիս = 300,000 ՀՀ դրամ
2հեռ. x4.000 ուղիղ կապ x 12 ամիս = 96,000 ՀՀ դրամ

- Տարածաշրջանային բաժանմունք՝ 1,200,000 ՀՀ դրամ

ա) բաժանորդային վճար 10 x 5.000 բաժանորդային վարձ x 12 = 600.000 ՀՀ դրամ
բ) միջքաղաքային վճար 10 x 5.000 x 12= 600.000 ՀՀ դրամ

- Սյունիքի ՏԴԿ՝ 1,008.000 ՀՀ դրամ

ա) բաժանորդային վճար
6 x 5.000 բաժանորդային վարձ x 12 ամիս = 360,000 ՀՀ դրամ
բ) միջքաղաքային
6 x 9000 դր x 12 ամիս = 648,000 ՀՀ դրամ

- Դիլիջանի ուսումնահետազոտական կենտրոն 7,012,000 ՀՀ դրամ

(960,000+3,072,000+1,180,000+1,800,000)

ա) Բաժանորդային վճար՝

16հ/գիծ. x 5.000 դր. x 12 ամիս = 960,000 ՀՀ դրամ

բ) Միջքաղաքային խոսակցությունների վճար՝

2013թ. արդյունքներից ելնելով, ամիսը 16,000 դր. 1 հեռ. միջին վճարը

16 հեռ. x 16.000 դր. x 12 ամիս = 3.072,000 ՀՀ դրամ

գ) Ներքաղաքային խոսակցություններ՝

Հաշվի առնելով րոպեավարձի կիրառումը՝
օրական միջինը 1 հեռ. 60 րոպե

16 հեռ. x 4 դր x 60 րոպե x 307օր ~ 1.180,000 ՀՀ դրամ

դ) E1 հոսք՝

150.000դր x 12 ամիս = *1,800,000 ՀՀ* դրամ

5. Չնախատեսված ծախսեր՝ 20,000.0 հազ. ՀՀ դրամ

«ՀՀ կենտրոնական բանկի մասին ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական ծախսերում ներառված է «Չնախատեսված ծախսեր (ծախսերի պահուստ) հոդվածը: Այս ծախսային հոդվածը նախատեսված է ՀՀ օրենքների և գործող տարբեր բնույթի սակագների փոփոխությամբ առաջացած ենթածախսերի փակման համար, ինչպես նաև այլ չնախատեսված վարչական ծախսերի կատարման համար:

Ընդամենը վարչական ծախսեր՝ 6,350,462.9 հազ. ՀՀ դրամ

ԿԱՊԻՏԱԼ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՈՒ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

1. Աշխատանքային շենքերի և շինությունների կառուցում, ձեռքբերում և կապիտալ վերանորոգում՝ 3,000,000.0 հազ ՀՀ դրամ

Այս հոդվածով պլանավորված գումարը նախատեսվում է օգտագործել՝

- ***««Դիլիջան» ընդունելության տան» կառուցման համար՝ 1,700,000,000 ՀՀ դրամ***

2014թ նախատեսվում է իրականացնել՝

- Հողային աշխատանքներ,
- Հիմքի ամրացում, կառուցում
- Պատերի և կարկասի կառուցում
- Տանիքի կառուցում

- Ներքին ինժեներական ցանցեր,
- Կաթսայատուն,
- Արտաքին ինժեներական ցանցեր

- ***«Դիլիջանի կրթահամալիրի» կառուցման համար՝ 1,100,000,000 ՀՀ դրամ***

2014թ. նախատեսվում է իրականացնել Դիլիջանի կրթահամալիրի ամբողջական կառուցում:

- ***«Դիլիջան ուսումնահետազոտական կենտրոնի» կապիտալ շինարարության ավարտման համար՝ 200,000,000 ՀՀ դրամ***

Աշխատանքային շենքերի և շինությունների կառուցման և կապիտալ վերանորոգում հետ կապված ներդրումները իրականացվում են փորձագիտական դրական եզրակացություն ունեցող նախագծահաշվային փաստաթղթերի հիման վրա, որոնց հիման վրա էլ ստացվում են շինարարական թույլտվություններ:

Կապիտալ ներդրումները ենթարկվում են նաև Միջազգային ճանաչում ունեցող աուդիտորական ստուգման:

1. *Համակարգչային տեխնիկայի, գրասենյակային գույքի, կապի միջոցների և բանկի հիմնական գործունեությանն առնչվող այլ հիմնական միջոցների ձեռքբերում և կապիտալ վերանորոգում՝ 1,407,764.8 հազ. ՀՀ դրամ*

Համակարգչային տեխնիկա՝ 1,084, 940.0 հազ. ՀՀ դրամ:

Համակարգչային տեխնիկայի ձեռքբերման ծրագիրը ընդգրկում է համակարգիչների, հարակից սարքավորումների, ծրագրային ապահովման, կապի սարքավորումների ձեռքբերում 2014 թվականի ընթացքում և հիմնված է սկզբունքների վրա, որոնք սահմանված են ՀՀ կենտրոնական բանկի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների քաղաքականությամբ, տեղեկատվական անվտանգության քաղաքականությամբ և հավանության է արժանացել ՀՀ կենտրոնական բանկի Խորհրդի կողմից, բխում են միջազգային փորձից և բանկային համակարգի զարգացման միտումներից:

ա) ՀՀ կենտրոնական բանկի բոլոր ֆունկցիոնալ աշխատակիցները պետք է ունենան իրենց համակարգիչները: Այս խնդիրը ՀՀ ԿԲ-ում գործնականորեն լուծված է: Աշխատակայանների քանակի ավելացումը կարող է կատարվել կառուցվածքային փոփոխությունների հետևանքով, եթե ավելանա աշխատակիցների քանակը, կամ եթե

որոշակի կիրառական ֆունկցիաների իրականացման համար պահանջվեն լրացուցիչ համակարգիչներ, որոնք կկատարեն հատուկ ֆունկցիոնալ խնդիրներ: Ընդորում օգտագործվող համակարգչները՝ ինչպես սերվերները այնպես էլ աշխատանքային կայանները, ըստ անհրաժեշտության պետք է թարմացվեն: Համակարգիչների բարոյական և ֆիզիկական հնացումը (մաշվածքը) տեղի է ունենում 3-5 տարիների ընթացքում կախված օգտագործման ոլորտից. այդ պատճառով ՀՀ ԿԲ համակարգիչները, որպես կանոն, փոխարինվում են 5 տարին մեկ՝ հին համակարգիչները օտարվում են և դրանց փոխարեն ձեռք են բերվում նորերը:

բ) ՀՀ կենտրոնական բանկի ավտոմատացված բանկային համակարգերի անխափան, հուսալի և անվտանգ աշխատանքը ապահովելու համար բոլոր համակարգիչները պետք է ապահովված լինեն անխափան էլեկտրասնուցման սարքերով: ՀՀ կենտրոնական բանկի համակարգիչները գործնականորեն համալրված են անխափան սնուցման սարքերով և այդ պատճառով նորերի ձեռք բերումը պայմանավորվում է հիմնականում նոր սերվերների և աշխատակայանների ձեռք բերումով կամ ֆիզիկապես և բարոյապես մաշված ների փոխարինմամբ:

գ) ՀՀ կենտրոնական բանկում տպող սարքերը պետք է օգտագործվեն օպտիմալ ձևով, այսինքն՝ մինիմալ քանակությամբ ապահովեն մաքսիմալ արտադրողականություն և բարձր որակ: Դա ապահովվում է ցանցային լազերային տպող սարքերի օգտագործմամբ: Նախորդ տարիներին տվյալ սկզբունքի կիրառումը բերեց տպող սարքերի ընդհանուր քանակի Էական նվազման: Բացառություն են կազմում փոքր չափի հատուկ բանկային ասեղային կամ լազերային տպող սարքերը, որոնց միջոցով ֆինանսական գործառնություններ իրականացնող աշխատակիցները տպում են հատուկ ձևաչափի բազմաշերտ ֆինանսական բլանկներ կամ սահմանված ձևաչափի այլ բլանկներ:

դ) ՀՀ կենտրոնական բանկում օգտագործվող ստանդարտ ծրագրային համակարգերը և փաթեթները պետք է անընդհատ թարմացվեն նոր տարբերակներով՝ աշխարհում կիրառվող նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաներին համապատասխան: Հակառակ դեպքում ՀՀ ԿԲ-ը շատ արագ հետ կմնա տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացումներից և հնարավոր չի լինի ներդնել և շահագործել նոր կիրառական ծրագրային համակարգեր, որոնք իրականացնում են ժամանակակից ֆինանսական և բանկային տեխնոլոգիաներ, ինչպես նաև արդյունավետ մշակել և պահպանել անընդհատ աճող ֆինանսական և տնտեսական տեղեկատվության ծավալները:

ե) ՀՀ կենտրոնական բանկի լոկալ համակարգչային ցանցը, միջբանկային համակարգչային ցանցը, էլեկտրոնային կապի և վճարումների այլ համակարգերը անընդհատ պետք է զարգանան հուսալիության և անվտանգության բարձրացման,

արտադրողականության ավելացման, ժամանակակից տեխնիկական և ծրագրային միջոցների կիրառման ուղղություններով:

զ) ՀՀ կենտրոնական բանկում նոր կիրառական և ինֆրակառուցվածքի կառավարման ծրագրային նոր համակարգերի մշակման և թեստավորման գործընթացները պետք է ամբողջովին տարանջատված լինեն իրական համակարգերի շահագործման գործընթացներից: Այդ իրականացնելու համար ԿԲ-ում ստեղծված է ու ըստ պահանջարկի պետք է զարգացվի տրամաբանորեն առանձին թեստային լոկալ ցանց իր համակարգիչներով և սերվերներով, որոնք օգտագործվում են ծրագրավորողների և թեստավորողների կողմից նոր համակարգերի թեստավորման և մշակման աշխատանքներ կատարելու ժամանակ: Սա համապատասխանում է միջազգային ստանդարտներին և լավագույն փորձին:

է) ՀՀ կենտրոնական բանկում հիմնականում կիրառվում են սերվերներ, որոնք ընդգրկված են Բլեյդ սերվերային համալիրներում, ու տվյալների պահպանման ինքնուրույն համակարգեր, որոնք միավորվում են կապի հատուկ ենթակառուցվածքով Բլեյդ համալիրների հետ ու տրամադրում են սերվերներին արտաքին հիշողության մեծ տիրույթներ: Ինչպես սերվերների, այնպես էլ արտաքին հիշողության համար կիրառվում է վիրտուալացում: Այս մոտեցումները թույլ են տալիս արդյունավետ օգտագործել ֆիզիկական սերվերների ու հիշողության սարքերի ռեսուրսները, ապահովել նրանց աշխատանքի բարձր հուսալիություն ու անընդհատություն:

ը) Կենտրոնական բանկում ինտերնետային ցանցը և լոկալ ցանցը միավորվում են մեկ միացյալ ցանցի կազմում: Միացյալ ցանցում կիրառվում են համապատասխան պաշտպանական ծրագրա-ապարատային միջոցներ, տեխնոլոգիական լուծումներ, ցանցային պաշտպանական համակարգեր և արձանագրություններ, կազմակերպչական միջոցառումներ, որոնք ապահովում են տեղեկատվական և հաշվողական ռեսուրսների պաշտպանությունը անթույլատրելի տիրապետումից, փոփոխումից և ոչնչացումից: Միացյալ ցանցը բաժանված է տարբեր պաշտպանական գոտիների: Ցանցի ինչպես օգտագործողները, այնպես էլ սերվերները և տեղեկատվական ռեսուրսները տրամաբանորեն բաժանված են տարբեր խմբերի՝ կախված նրանց գաղտնիության և աշխատանքի անընդհատության ապահովման կարևորությունից: Տարբեր խմբերը միավորվում են տարբեր վիրտուալ ցանցերում և կարող են փոխգործակցել միմյանց հետ միայն հատուկ պաշտպանական ապարատածրագրային համակարգերի միջնորդությամբ ըստ սահմանված կանոնների: Նշված չափանիշներից ելնելով որոշ աշխատակայաններ կարող են օգտագործվել միայն ներքին կրիտիկական կիրառական համակարգերից օգտվելու համար, որոշ աշխատակայաններ՝ և ներքին ոչ կրիտիկական կիրառական համակարգերից օգտվելու համար և ինտերնետից օգտվելու

համար, իսկ որոշները՝ միայն ինտերնետից օգտվելու համար: Բացի այդ ինտերնետից օգտվող համակարգիչներից աշխատակիցները օգտվում են նաև արտաքին էլեկտրոնային փոստի ծառայություններից: Կրիտիկական սերվերները և տեղեկատվական ռեսուրսները պաշտպանվում են ոչ միայն արտաքին անթույլատրելի օգտագործումներից, այլ նաև ներքին օգտագործողների անթույլատրելի օգտագործումներից:

Համաձայն տվյալ սկզբունքների, ՀՀ կենտրոնական բանկի ավտոմատացման ռազմավարության ու տեղեկատվական տեխնոլոգիաների քաղաքականության, ՀՀ կենտրոնական բանկի ավտոմատացման ներկա վիճակի և զարգացման պլանների, կազմված է 2014 թվականի համակարգչային տեխնիկայի և ծրագրային համակարգերի ձեռքբերման ծրագիրը: 2014 թվականի կապիտալ ներդրումների ծրագիրը ընդգրկում է համակարգչային տեխնիկայի ու ծրագրայի ապահովման ձեռք բերումներ ԿԲ-ի Երևանի մասնաշենքի ու Դիլիջանի ուսումնահետազոտական համալիրի եվ Դիլիջանի կրթահամալիրի համար:

ՀՀ կենտրոնական բանկում, որպես կանոն, ձեռք է բերվում բարձրորակ այսպես կոչված "Brand Name" կարգի համակարգչային տեխնիկա միայն մրցութային հիմունքներով: Համակարգչային տեխնիկան, որպես կանոն DELL, Hewlett Packard, IBM,Cisco Systems, Juniper, Huawei-3Com և այլ հանրահայտ ընկերությունների արտադրանքը: Փորձը ցույց է տալիս, որ նշված տեսակի տեխնիկան ունի բարձր որակ, լավ և երկարաժամկետ (3 տարի) երաշխիքային սպասարկում, բարձր հուսալիություն և տեխնիկական զարգացման լայն հնարավորություններ: Հաշվի առնելով բանկային ավտոմատացված համակարգերին ներկայացվող տեխնիկական ռիսկերի նվազեցման, հուսալիության, անխափան աշխատանքի և անվտանգության բարձր պահանջները, նման բարձրորակ տեխնիկայի օգտագործումը ՀՀ կենտրոնական բանկում անհրաժեշտություն է: Կաիտալ ներդրումների հաշվարկը հիմնված է նշված համակարգչային տեխնիկայի ստանդարտ գների վրա, որոնք մոտավորապես 25% ավելի թանկ են ոչ "Brand Name" համակարգչային տեխնիկայից: Ձեռքբերման մրցութային եղանակը թույլ է տալիս ձեռք բերել տեխնիկան հայկական շուկայում առկա մինիմալ գներով: Տեղեկատվական և հեռահաղորդակցման տեխնոլոգիաների վարչության կապիտալ ներդրումների ծրագրով 2014թ. նախատեսվում են հետևյալ ձեռքբերումները: Ստորև բերվող ծախսերում հաշվի է առնված այն հանգամանքը, որ ԿԲ-ը 2005 թվականից վճարում է ավելացված արժեքի հարկ, հետևաբար բոլոր ծախսերի հաշվարկում ներառված է 20% ԱԱՀ:

- **Համակարգչային տեխնիկայի և հարակից սարքավորումների գծով կապիտալ ներդրումները պլանավորվել են՝ 324,940.0 հազ դրամ,**

Համակարգչային տեխնիկայի և հարակից սարքավորումների մեջ են մտնում՝

1. **Համակարգիչներ՝ 93,530.0 հազ դրամ:**

Դիլիջանի ուսումնահետազոտական համալիրում ֆունկցիոնալ նշանակությամբ օգտագործելու, նոր աշխատատեղերին տրամադրելու, Դիլիջանի կրթահամալիրում օգտագործելու և ԿԲ համակարգիչների պահուստային ֆոնդը համալրելու համար 2014թ. նախատեսվում է ձեռք բերել 75 նոր համակարգիչ ինչպես նաև փոխարինել 124 համակարգիչ, որոնք շահագործվում են հինգ տարուց ավել:

2. **Սերվերներ՝ 26,400.0 հազ դրամ:**

2014թ. կենտրոնական բանկի գործունեության անընդհատության ապահովման համար նախատեսվում է ձեռք բերել ու գործարկել 8 դարակային սերվերներ:

3. **500 VA անխափան սնուցման սարք՝ 3,780.0 հազ դրամ:**

2014 թ. կենտրոնական բանկի աշխատատեղերում օգտագործվող համակարգիչների անխափան սնուցման հնացած սարքերը փոխարինելու և նոր, այդ թվում Դիլիջանի ուսումնահետազոտական համալիրի և կրթահամալիրի աշխատակայանները անխափան սնուցման սարքերով ապահովելու համար նախատեսվում է ձեռք բերել 84 անխափան սնուցման սարք:

4. **Հզոր անխափան սնուցման սարքեր՝ 1,280.0 հազ դրամ:**

ՀՀ կենտրոնական բանկի Դիլիջանի ուսումնահետազոտական համալիրի համար նախատեսվում է ձեռք բերել 4 հատ 1500VA – 2200VA հզորությամբ անխափան սնուցման սարգեր բանկերի սերվերային սենյակի 2 դարակային պահարանների համար:

5. **Notebook տիպի համակարգիչները՝ 21,500.0 հազ դրամ:**

Կենտրոնական բանկի ստորաբաժանումներում և պահուստային բանկում հինգ տարուց ավել շահագործվող համակարգիչները փոխարինելու և Դիլիջանի ուսումնահետազոտական կենտրոնին ու կրթահամալիրին տրամադրելու նպատակով նախատեսվել է ձեռք բերել 43 Notebook տիպի համակարգիչ

6. **Այլ համակարգչային սարքավորումներ՝ 102,500.0 հազ դրամ**:

2014 թվականին նախատեսվել է ԿԲ Երևանի մասնաշենքում ու Դիլիջանի ուսումնահետազոտական համալիրի համար ձեռք բերել 50 տերմինալով համալրված տերմինալային սերվեր և համապատասխան ծրագրային ապահովում, որոնց ընդհանուր արժեքը կկազմի 25.000.000 դրամ: Նախատեսվում է ձեռք բերել 2 հատ հզոր անխափան սնուցման սարքեր 40 – 60Kw իրենց կառավարմամբ՝ 36.000.000 դրամ, ինտերակտիվ պրեզենտացիոն 2 համակարգ՝ 3.000.000 դրամ, պահուստային սերվերային սենյակների

սերվերային ու ցանցային սարքավորումների անխափան էլեկտրասնուցումը ապահովող 4KWA հզոր անխափան սնուցման սարքեր՝ 4.000.000 դրամ, Դիլիջանի կրթահամալիրի համար՝ դարակային պահարան, տեղեկատվության պահպանման հատուկ 1 հատ NAS համակարգ, ինտերակտիվ պրեզենտացիոն 11 համակարգ, արտապատկերող սարգից (Projector) 2500 Lumen 2 հատ, արտապատկերող սարգից (Projector) 3500 Lumen 1 հատ և 2 հատ հզոր անխափան սնուցման սարքեր 10Kw իրենց կառավարմամբ, ընդհանուր՝ 34.500.000 դրամ:

7. **Արագագործ լազերային տպող սարքավորում՝ 5,400.0 հազ ՀՀ դրամ**

2014 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկի ստորաբաժանումների և ՀՀ կենտրոնական բանկի պահուստային բանկում ԿԲ-ի գործունեության անընդհատության ապահովման համար նախատեսվում է ձեռք բերել 6 հատ արագագործ լազերային տպող սարք:

8. **Փոքր լազերային տպող սարքավորում՝ 1,250.0 հազ ՀՀ դրամ**:

2014 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկի ստորաբաժանումների և ՀՀ կենտրոնական բանկի պահուստային բանկում ԿԲ-ի գործունեության անընդհատության ապահովման համար նախատեսվում է ձեռք բերել 10 հատ արագագործ լազերային տպող սարք:

Գունավոր տպող սարքավորում՝ 730.0 հազ ՀՀ դրամ:

2014 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկի ստորաբաժանումների համար ձեռք է բերվելու 1 հատ գունավոր լազերային տպող սարք:

9. **Գունավոր փոքր լազերային տպող սարքավորում՝ 520.0 հազ ՀՀ դրամ**:

2014 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկի ստորաբաժանումների համար ձեռք է բերվելու 4 հատ փոքր գունավոր լազերային տպող սարք:

Սկաներ՝ 50.0 հազ դրամ:

2014 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկի ստորաբաժանումների համար ձեռք է բերվելու 1 հատ սկաներ:

10. **Բլեյդ սերվերային համալիր՝ 68,000.0 հազ ՀՀ դրամ**

ԿԲ-ում՝ ինչպես Երևանի մասնաշենքում, այնպես էլ Դիլիջանի ուսումնահետազոտական կենտրոնում շահագործվում են HP, IBM և Cisco ընկերությունների արտադրության Բլեյդ սերվերային համալիրներ: 2014 թվականին կարիք կլինի որոշակիորեն ավելացնել սերվերների քանակը համալիրներում և տվյալների պահոցների համակարգերի ծավալները: Մասնավորապես՝ նախատեսվում է համալիրներում ավելացնել 4 սերվերներ՝16.000.000 դրամ, և ավելացնել ևս մեկական նոր տվյալների պահպանման համակարգ 32Տբայթ ծավալով Երևանի ու Դիլիջանի ուսումնահետազոտական կենտրոնի Բլեյդ սերվերային համալիրների կազմում՝ =52.000.000 դրամ:

- **Ցանցային սարքավորումների գծով կապիտալ ներդրումները պլանավորվել են՝ 100,190.0 հազ ՀՀ դրամ:**

1. Լոկալ ցանցի կոմունիկացիոն սարքավորումներ՝ 88,190.0 հազ դրամ

2010 թվականից ԿԲ-ում շահագործվում է միացյալ լոկալ ցանց, որում միավորված են լոկալ համակարգչային ցանցը և ինտերնետային ցանցը՝ ապահովելով անվտանգության և պաշտպանվածության պահանջվող մակարդակ: 2014 թվականին ԿԲ լոկալ ցանցի աշխատանքի անընդհատության ապահովման և զարգացման նպատակով պլանավորվել է **88.190.000** դրամ: Հաշվարկները կատարվել են հիմք ընդունելով 2012 թվականին համապատասխան սարքերի ձեռք բերման մրցութային գները:

2. Internet ցանցի կոմունիկացիոն սարքավորումներ՝ 12,000 հազ. ՀՀ դրամ

2014 թվականին նախատեսվում է ձեռք բերել՝ 2 հատ երթուղիչ Cisco 2900 սերիայի և 2 հատ հրապատ պաշտպանիչ համակարգ Cisco ASA 5500 սերիայի:

- **Տեղեկատվական անվտանգության ծրագրա-ապարատային համակարգեր՝ 46,200.0 հազ ՀՀ դրամ:**

Համակարգչային ցանց մուտքի քարտային համակարգի նախորդ՝ տարվա ընթացքում ձեռք բերվածի քանակի ավելացում:

1. Համակարգչային ցանց մուտքի քարտային համակարգ՝ ինտեգրված մուտքի/ելքի համակարգի հետ: Հնարավորություն կտա օգտագործողներին մուտք գործել ցանց և կիրառական համակարգեր օգտագործելով իրենց մուտքի քարտերը: Մեկ կայանի վրա ընկնող ծախսը միջին հաշվարկով կկազմի 63,000 ՀՀ դրամ, ընդհանուր ծախսը՝ 37,800,000 դրամ:

2. ՀՀ ԿԲ հավաստագրային կենտրոնի ապարատային ապահովում: Արժեքը՝ 8,400,000 դրամ:

- **Տեխնիկական անվտանգության ծրագրա-ապարատային համակարգեր՝ 57, 260.0 հազ ՀՀ դրամ:**

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ 2014 թվականից Microsoft ընկերությունը դադարեցնելու է WindowsXP օպերացիոն համակարգի ուղեկցումը, ԿԲ թվային տեսադիտարկման և տեսագրման համակարգի աշխատունակության անընդհատությունը և հետագա շահագործումը ապահովելու համար անհրաժեշտ է 2003թ. ներդրված WindowsXP օպերացիոն համակարգով աշխատող ԿԲ և ՏԴԿ-ների թվային տեսադիտարկման INTELLECT համակարգի անցում WINDOWS 7 օպերացիոն համակարգի և նոր ծրագրային ապահովման տեղադրում, որի համար անհրաժեշտ է

ձեռք բերել INTELLECT համակարգի 4.8.6 նոր ծրագրային ապահովումը: Ընդհանուր առմամբ փոխարինվելու են թվով 16 սերվերների և 16 օգտագործողների ծրագրային ապահովումը: Ծախսերը կկազմեն մոտ 57,260,000 դրամ:

- **Համակարգչային ծրագրերի գծով կապիտալ ներդրումները պլանավորվել են՝ 556,350.0 հազ ՀՀ դրամ, որից**
  - **ընդհանուր օգտագործման ծրագրային ապահովման ձեռքբերման համար 176,900.0 հազ ՀՀ դրամ,**
  - **Կիրառական ծրագրային ապահովման համար՝ 199,450.0 հազ ՀՀ դրամ:**
  - **Տեղեկատվական անվտանգության ծրագրային համակարգերի համար՝ 180,000.0 ՀՀ դրամ**

Ընդհանուր օգտագործման ծրագրային ապահովման մասով

2014թ. նախատեսվում են ձեռք բերել ծրագրային փաթեթներ հետևյալ նպատակներով՝

- ԿԲ-ի Դիլիջանի ուսումնահետազոտական համալիրում օգտագործվող ծրագրային համակարգերի արտոնագրում

- տվյալների հենքի կառավարման համակարգի թարմացում, պահանջվող քանակի արտոնագրերի ապահովում և այդ համակարգի ադմինիստրավորման ծրագրային միջոցներ

- ծրագրատեխնիկական սպասարկման ուտիլիտներ

- ծրագրաապարատային ինֆրակառուցվածքի վիրտուալիզացիայի, կառավարման և մոնիտորինգի համակարգի ներդրում

- ծրագրավորման միջոցների և ստանդարտ ծրագրերի նոր տարբերակների ձեռքբերում,

- ցանցային ենթակառուցվածքի կառավարման և մոնիտորինգի համակարգ:

Ստորև բերված են ծրագրային փաթեթները՝

Ա) Դիլիջանի ուսումնահետազոտական համալիրի համար՝

1. Microsoft ընկերության Shaire Point փաթեթը ինտերնետի կիրառությունների համար՝ մեկ սերվեր

3.500.000 դրամ

2. Microsoft ընկերության MS SQL փաթեթը ինտերնետի կիրառությունների համար՝ մեկ սերվեր
1.100.000 դրամ
3. Microsoft ընկերության BizTalk փաթեթ 2 պրոցեսոր
35.000.000 դրամ
4. Microsoft ընկերության Shaire Point փաթեթը ՝ մեկ սերվեր
5.600.000 դրամ
5. Microsoft ընկերության MS SQL փաթեթը՝ մեկ սերվեր
3.200.000 դրամ
6. SAP ընկերության Business Objects փաթեթը
60.000.000 դրամ
7. Այլ ծրագրային փաթեթներ՝ Eviews, SPSS, AABBY Lingvo, DNA Help Desck և այլ
5.000.000 դրամ
8. ORACLE Entrprise Edition User Named License 50 հատ
50*360.000 դրամ = 18.000.000 դրամ

Բ) Ամբողջ ԿԲ-ի համար

1. Ցանցի կառավարման և մոնիտորինգի համակարգ
5.000.000 դրամ
2. VMWARE վիրտուալիզացիայի ծրագրային համակարգ 20 պրոցեսոր
20* 722.000 դրամ = 14.500.000 դրամ
3. Տվյալների հենքերի կառավարման համակարգի ադմինիստրավորման ծրագրային գործիքներ
1.600.000 դրամ
4. Ծրագրավորման համար անհրաժեշտ կոմպոնենտներ
3.000.000 դրամ
5. Այլ ծրագրային փաթեթներ՝ Corel Draw, Adobe Design standart, Adobe Premiere Professional (հրատարակչական բաժնի ու հասարակության հետ կապերի ծառայության համար) 2.500.000 դրամ
6. ORACLE տվյալների հենքի պաշտպանական համակարգ ORACLE DB Vault 200 օգտագործողի համար 18.900.000 դրամ

Ընդհանուր ծախսերը կկազմեն **176.900.000** դրամ:

Կիրառական ծրագրային ապահովման մասով.

2013 թվականից սկսվում են մի քանի նախագծեր՝ Անձնակազմի կառավարման համակարգի մշակում և ներդրում, Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկություններով գործարքների ավտոմատացված համակարգի մշակում և ներդրում, Պետական պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում առքի/վաճառքի գործարքների կատարման ավտոմատացված համակարգի մշակում և ներդրում, ՀՀ Պետական պարտատոմսերի առաջնային աճուրդների ավտոմատացված նոր համակարգի մշակում և ներդրում: Առաջին համակարգը ներդրվելու է 2014 – 2015 թվականներին, իսկ մյուսները՝ 2014 թվականին:

Ընդհանուր ծախսերը կկազմեն **199,450,000** դրամ:

Տեղեկատվական անվտանգության ծրագրային համակարգերի մասով.

ՀՀ ԿԲ օգտագործողների քանակի ծածկույթը ապահովելու նպատակով անհրաժեշտ է լրացուցիչ ձեռք բերել նշված քանակությամբ ծրագրային ապահովում ՝

1. DLP 500 արտոնագիր ՝ 16,000,000 դրամ
2. MailGateway 400 արտոնագիր ՝ 6,000,000 դրամ
3. WEB Gateway 200 արտոնագիր ՝ 4,000,000 դրամ

Ընդամենը 26,000,000 դրամ

ՀՀ ԿԲ տեղադրված բոլոր համակարգերի, սարքավորումների, համակարգիչների, սերվերների, օգտագործողների, տվյալների բազաների կողմից գեներացվող լոգերի հավաքագրման և ավտոմատացված վերլուծության համակարգ: Օգտագործվում է միաժամանակ բոլոր ՏԱ ադմինիստրատորների կողմից: SIEM Անվտանգության տվյալների և իրադարձությունների կառավարման համակարգ: Արժեքը՝ 96,600,000 դրամ:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի հավաստագրման կենտրոնի ծրագրային ապահովում: CA Certificate Authority ծրագրային մաս ՀՀ ԿԲ աշխատակիցների նույնականացման համակարգի ծրագրային ապահովում, արժեքը՝ 21,000,000 դրամ:

ՀՀ ԿԲ հակավիրուսային ծրագրային ապահովում, արժեքը՝ 15,000,000 դրամ:

2014 թ. նախատեսվում է նաև ձեռք բերել և ներդնել օգտագործողների տարբեր համակարգերում թվային ինքնությունների և դրանց իրավասությունների կառավարման կենտրոնացված համակարգ(Identity and access management system with single signon): Նույն համակարգը ապահովում է նաև մեկ մուտքային անվամբ բոլոր անհրաժեշտ իրավասությունների տրամադրումը:Նմանատիպ համակարգերի արժեքը կազմում մոտ 21,400,000 դրամ :

Ընդհանուր ծախսերը կկազմեն **180,000,000** դրամ:

Գրասենյակային գույք, կապի միջոցներ, այլ հիմնական միջոցներ՝ 285,318.0 հազ. ՀՀ դրամ

Կենտրոնական բանկի բնականոն գործունեությունը ապահովելու նպատակով անհրաժեշտ այլ հիմնական միջոցներ, մասնավորապես՝ կապի միջոցներ,

պատճենահանող սարքեր, թուղթ ոչնչացնող սարքեր, տնտեսական գործիքներ և այլ հիմնական միջոցներ ձեռք բերելու համար 2014 թվականին նախատեսված է 285,318.0 հազ. ՀՀ դրամ:

Անվտանգության ապահովման համար անհրաժեշտ հիմնական միջոցներ՝ 37,356.8 հազ. ՀՀ դրամ

2014թ. անվտանգության ոլորտի կապիտալ ներդրումները հիմնականում պայմանավորված են կենտրոնական բանկի, պահուստային բանկի և տարածքային դրամարկղային կենտրոնների անվտանգության համակարգերի ընդարձակման, «Դիլիջան ուսումնահետազոտական կենտրոն», վարչական բնակելի շենքի պահպանության համար անվտանգության սարքավորումների ձեռքբերման և տեղադրման հետ:

Համակարգերի և սարքերի քանակները պլանավորվել են՝ հաշվի առնելով արդեն գործող ԿԲ անվտանգության ինտեգրացված համակարգի պահանջները, իսկ գները՝ հիմք ընդունելով ԿԲ-ին անվտանգության սարքավորումներ մատակարարող կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրային գները և ներկայիս շուկայական գները/ինտերնետային կայքերի միջինացված գներ/, հաշվի առնելով ներմուծման ճանապարհային ծախսերը և հարկերը:

Էմիսիոն և կանխիկ դրամով գործառնությունների ապահովման համար անհրաժեշտ հիմնական միջոցներ՝ 150.0 հազ. ՀՀ դրամ

Կեղծ մետաղադրամների և կեղծ թղթադրամների փորձաքննության շրջանակներում իրականացվող հետազոտությունների կատարման համար անհրաժեշտ է ձեռքբերել 1 հատ քիմիական օդաքարշիչ փոքր պահարան 150.000 ՀՀ դրամ արժողությամբ:

3. Կապիտալ ներդրում այլ իրավաբանական անձանց կանոնադիր կապիտալում՝ 23,600,000.0 հազ. ՀՀ դրամ

«Հայինկասացիա» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալում պլանավորվում է կատարել **300 մլն** ՀՀ դրամի կապիտալ ներդրում, որը ուղղվելու է «Հայինկասացիա» ՓԲԸ-ի տեխնիկական վերազինմանը:

«Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» և «Բնակարան երիտասարդներին» ՈՒՎԿ կապիտալում պլանավորվում է կատարել **23.3 մլրդ** դրամի կապիտալ ներդրում:

Համալրումները պայմանավորված են վերջիններիս զարգացման հնարավորությունների ավելացման անհրաժեշտությամբ:

4. Վարչական նպատակներով իրականացվող կապիտալ ներդրումներ՝ 45,000.0 հազ. ՀՀ դրամ:

2014թ ՀՀ կենտրոնական բանկի կարիքներն ապահովվելու համար նախատեսվում է ձեռքբերել թվով 3 հատ ավտոմեքենա

Համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկում գործող քաղաքականության ավտոմեքենաները պետք է նորացվեն 5 տարին մեկ անգամ: Սակայն նշված մեքենաները ձեռք են բերվել 2004 թ և մինչ այժմ շահագործվում են:

3 x 15,000.000= 45,000,000 ՀՀ դրամ:

Ընդամենը կապիտալ ներդրումների և հիմնական միջոցների ձեռքբերման ծրագիր՝ 28,052,764.8 ՀՀ դրամ: